

REPUBLIEK SURINAME

MINISTERIE VAN
FINANCIËN EN PLANNING

Beleidsverslag Ministerie van Financiën & Planning 2021

Voorwoord

Met dit document informeer ik het parlement en de samenleving over de realisatie van het ingezet beleid voor de toekomst van Suriname vanuit mijn (beleids)verantwoordelijkheid in 2021. Een tijdige verantwoording is een belangrijk aspect bij het invulling geven aan goed bestuur zodat de bestuurders ook verantwoordelijk kunnen worden gehouden en ter verantwoording kunnen worden geroepen. Daarom heb ik gemeend om dit beleidsverslag over 2021 van het Ministerie van Financiën & Planning publicitair te maken.

Het Ministerie van Financiën & Planning werkt doorlopend aan stapsgewijze verbeteringen in de informatievoorziening aan DNA en de burger. Dit komt voort uit het streven van de regering naar het verbeteren van de transparantie in het bestuur, eigen ambities en inzichten van de Minister van Financiën & Planning, wensen vanuit DNA en de burgers. Eén en ander zal verankerd worden in het departementaal jaarverslag welke alle ministeries moeten afleggen over het door hen gevoerde beleid en beheer en de besteding van de publieke middelen. Dit beleidsverslag over 2021 van het Ministerie van Financiën & Planning is een stap in die richting. In de hoofdstukken 1 tot en met 3 zijn de resultaten van de drie directoraten van het Ministerie van Financiën & Planning opgenomen.

Het beheer van de overheidsfinanciën staat momenteel terecht in het middelpunt van de belangstelling. Verbetering van de interne beheersing bij de overheid is een onderwerp welke bestuurders in meer of mindere mate al decennialang bezighoudt. Het belang van de interne beheersing is een essentiële randvoorwaarde voor goede sturing en beheersing van de overheidsfinanciën. Om te komen tot gezonde overheidsfinanciën zijn successen gerealiseerd waar in dit verslag eveneens op zal worden ingegaan. Echter er moet nog veel gebeuren om de te kunnen spreken van gezonde overheidsfinanciën. Het is van belang om realistisch te zijn in hetgeen wat mogelijk is gezien de huidige status van de interne beheersing bij alle ministeries. De situatie waarbij alle ministeries over hun begrotingsuitvoering verantwoording afleggen waarbij kan worden aangetoond bij controles door controlerende instellingen dat voldaan is aan de vereisten is niet op korte termijn haalbaar. Dit vraagt dit jaar maar ook voor komende jaren nog de nodige inspanningen onder regie vanuit het Ministerie van Financiën & Planning. In de komende periode zal zwaar worden ingezet om de uitdagingen op dit vlak het hoofd te bieden ook op het Ministerie van Financiën & Planning.

September, 2022

Minister van Financiën & Planning

Armand K. Achaibersing, MBA

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1. DIRECTORAAT FINANCIËN	3
1.1. Algemeen	3
1.2 Geleverde prestaties	3
1.3 Personeel	7
2. DIRECTORAAT BELASTINGEN	9
2.1. Algemeen	9
2.2 Geleverde prestaties	9
2.3 Personeel	10
3. DIRECTORAAT PLANNING & ONTWIKKELINGSFINANCIERING	11
3.1. Algemeen	11
3.2. Geleverde prestaties	11
3.2 Personeel	13
BIJLAGEN	15
Bijlage 1 Besluit Taakomschrijving Departementen 1991	15
Bijlage 2 Organogram Directoraat Financiën	17
Bijlage 3 Organogram Directoraat Belastingen	18
Bijlage 4 Organogram Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering	19
Bijlage 5 Taken van het Bureau voor de Staatsschuld	20

1. Directoraat Financiën

1.1. Algemeen

Het Directoraat Financiën is verantwoordelijk voor het faciliteren en coördineren van het begrotingsbeleid en draagt zorg voor een goede uitvoering van dit beleid. Zij organiseert het begrotings- en verantwoordingsproces van de Staat en speelt een centrale rol in de totstandkoming van de Staatsbegroting en budgettaire nota's in het kader van het begrotingsproces. Zij werkt voortdurend aan verbetering van de toegankelijkheid van de begrotings- en verantwoordingsstukken. Het Directoraat ziet toe op de doelmatigheid en beheersbaarheid van overheidsuitgaven en op de uitvoering van de begroting door de departementen. Ook is zij verantwoordelijk voor de Comptabiliteitswet en de regelgeving die ten grondslag ligt aan de Staatsbegroting, het begrotingsbeleid (en de daarbij behorende begrotingsregels) alsook de inrichting van de financiële functie van de Staat. Deze wet- en regelgeving zijn geen doel op zich; ze vormen een randvoorwaarde om de beoogde doelstellingen te realiseren.

Het Directoraat beheert ook de concernadministratie van de Staat. Deze taken zijn onderdeel van de taken van het Ministerie van Financiën & Planning ((Ministerie van F&P) zoals geregeld in artikel 12 van het Staatsbesluit Taakomschrijving Departementen 1991, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 191. Het gewijzigde artikel 12 van dit Staatsbesluit is als bijlage 1 opgenomen.

Onderdelen van de opgesomde taken van het Ministerie van F&P in het Staatsbesluit worden uitgevoerd door het Bureau voor de Staatsschuld. De directeur Financiën is ambtshalve lid en voorzitter van het College van Beheer van het Bureau voor de Staatsschuld. Het College van Beheer houdt toezicht op de taakuitoefening van het Bureau. De taken van dit Bureau zijn geregeld in de Wet op de Staatsschuld en opgenomen in bijlage 5. Het Bureau voor de Staatsschuld wordt bekostigd vanuit de begroting van het Ministerie van F&P.

Delen van de in gewijzigde artikel 12 opgesomde taken in het Staatsbesluit taakomschrijving Departementen 1991, worden uitgevoerd door de Centrale Bank van Suriname. Via de Raad van Commissarissen houden de Regeringscommissaris en de directeur Financiën toezicht op de uitvoering van de taken door de Governor.

Daarnaast zijn de plannen gemaakt om de treasury functie bij het Directoraat Financiën te moderniseren.

Bedrijfsvoering onder Covid 19 pandemie

De medewerkers hebben hun werkzaamheden voortgezet met in achtneming van de uitgevaardigde Covid-19 protocollen. Er is vaker van huis uit gewerkt waarbij de onderlinge communicatie via e-mail, whatsapp of een andere communicatie tool (Microsoft Teams, Zoom) onderhouden werd.

1.2 Geleverde prestaties

Transparant bestuur

Op initiatief van het Ministerie van F&P is samen met De Nationale Assemblée (DNA) een breed gedragen proces in gang gezet om het comptabel- en controlebestel optimaal in te richten. Dit moet bijdragen in het realiseren van 'transparant bestuur' als randvoorwaarde om de controlerende macht, DNA, goed te doen functioneren.

Als onderdeel van dit programma worden zijn een aantal zaken opgepakt.

1. De interne organisatie van het Ministerie van F&P versterken zodat:

- De regisseursrol in het begrotingsproces en verantwoordingsproces goed kan worden vervuld met behulp van een heldere werkinstructies met meer focus op resultaten;
- Modernisering van Treasury zodat de kas-en bankgelden en cashflows beter worden beheerst ook in meerjarig perspectief;
- Eisen gesteld worden aan de uitvoering zodat deze op alle ministeries ordelijk verloopt, controleerbaar is en uitlegbaar is. Dit moet ervoor zorgen dat op de ministeries de uitvoering onderbouwd kan worden aangetoond bij controles van de CLAD en de Rekenkamer. Als beheerder

van alle staatsgelden ziet het Ministerie van F&P erop toe dat de begrotingsuitvoering in lijn is met de goedgekeurde begroting en de begrotingsdiscipline in acht wordt genomen.

De huidige rolinvulling van de afdelingen van het directoraat Financiën & Planning wordt aangepast aan de huidige standaarden (gewenste rolinvulling). Er is sprake van achterstallig onderhoud in de ontwikkeling van de afdelingen. Dit is een meerjarig traject en in 2021 is op onderdelen reeds gestart. Er zijn instructies uitgevaardigd om alle vakministeries en onder haar vallende parastatalen en staatsbedrijven, erop te wijzen dat van elke besteding achteraf onderbouwd moet kunnen worden aangetoond dat de middelen doelmatig zijn besteed.

2. Het versnellen van het verantwoordingsproces en goede afstemming in de verantwoordingsketen met de controlerende instellingen en het parlement. In 2021 is een gestart met periodieke afstemming tussen het Ministerie van Financiën & Planning en de controlerende instellingen over de samenwerking in de keten.
3. Eisen stellen aan de totstandkoming van besluitvorming binnen de gehele overheid, de vastlegging hiervan en de transparantie over deze besluiten en de besluitvorming.
4. Instellen van een volmachtregeling. Deze regeling bepaalt wie opdrachten mag verstrekken namens de Staat. Opdrachtvertrekkingen door anderen dan gemachtigden zijn niet geldend. Beheren van deze volmachten zal centraal belegd worden bij het Ministerie van Financiën & Planning waarbij alle ministeries tijdig input moeten verstrekken over wijzigingen voordat gebruik kan worden gemaakt van de machtiging. De regeling wordt opgesteld door het Ministerie van F&P (al dan niet met externe deskundigen) en zal worden geformaliseerd (Staatsbesluit).
5. Overheidsadministratie op orde brengen;
6. Verbeteren van de financiële informatievoorziening;

De huidige comptabele wetgeving en de wet op de Rekenkamer zijn niet passend voor de Surinaamse situatie en moeten herzien worden zodat de bovenstaande punten gefaciliteerd worden.

Deze trajecten hebben in 2021 niet de volle aandacht kunnen krijgen die ze verdienen vanwege beperkte uitvoeringscapaciteit en hiermee samenhangende prioritering. Het IMF programma en het herstructureren van de Staatsschulden hebben de afgelopen periode veel uitvoeringscapaciteit gevraagd aanvullend op de going concern werkzaamheden van het Ministerie van F&P. Immers verbeteringen moeten worden gerealiseerd terwijl de operaties doorgaan.

Monitoring IMF-programma succesvol

Op 22 december 2021 heeft het Bestuur (de Board) van het Internationaal Monetaire Fonds (IMF) het EFF (Extended Fund Facility) voor Suriname goedgekeurd. Dit programma ter stabilisering van de Surinaamse economie betreft Macro-fiscale maatregelen die moeten leiden tot het verkleinen van het financieringsgat, het begrotingstekort en het houdbaar maken van de totale Staatsschuld. De hervormingen moeten uiteindelijk ook leiden tot versterking van het institutioneel en juridisch kader van de Staatsfinanciën en de Centrale Bank van Suriname. Het EFF omvat een programma van 3 (drie) jaren waarin afspraken zijn gemaakt om de fiscale en monetaire targets te halen binnen een vastgestelde periode. In het programma zijn de doelstellingen concreet beschreven met de mijlpalen/tijdslijn. Door het IMF wordt elke drie maanden een evaluatie uitgevoerd, waarbij getoetst wordt of de gestelde vereisten zijn behaald. Het is van belang te waarborgen dat Suriname de gestelde targets tijdig en volledig behaalt. Hiertoe is de "IMF Program Monitoring Unit" (IMU) in het leven geroepen. Het doel van de IMU is de voortgang van het programma te bewaken en risico's te identificeren en deze bij de autoriteiten te escaleren om de belemmeringen weg te nemen die de voortgang belemmeren. Het concrete te behalen resultaat van de IMU is dat alle IMF-evaluaties succesvol verlopen en het IMF-programma voortgezet kan worden. Na de succesvolle eerste evaluatie in maart 2022, zijn er enige ontsporingen ontstaan die noopten tot de uitstel van de 2^e evaluatie in

Juni 2022. Momenteel wordt in nauw overleg met het IMF nagegaan hoe in aangepaste vorm het programma voortgang kan vinden. De derde review staat gepland voor augustus 2022. Het IMF-programma behelst een totaalbedrag van 690 miljoen USD verspreid over 12 kwartaaltranches van elk ongeveer USD 57 miljoen. De ondersteuning is gekoppeld aan de uitvoering van het Herstelplan.

Nieuwe Bankwet goedgekeurd door DNA

Vorbereidingen zijn getroffen om te komen tot een nieuwe Bankwet. Inmiddels is deze nieuwe wet in juni 2022 goedgekeurd in DNA. De nieuwe Bankwet voorziet in een aantal waarborgen voor de autonomie van de Centrale Bank van Suriname. Prijs- en koersstabiliteit is verder een nieuwe hoofdtaakstelling aan de bank. Deze nieuwe Bankwet biedt de mogelijkheid aan de Staat om tijdelijk geld te lenen bij de Centrale Bank van Suriname voor het doen van uitgaven in een tijdelijke noodsituatie. Ook wordt in deze nieuwe wet aangegeven onder welke voorwaarden en onder welke condities monetaire gefinancierd mag worden. Genoemd worden noodsituaties zoals een natuurramp, een pandemie, oorlog en een externe economische situatie die een zware last uitoefent op de economie. De Staat mag slechts tot monetaire financiering overgaan na verkregen machtiging van DNA.

Wet op de Jaarrekening

Ingevolge de uitvoering van de Wet op de Jaarrekening, die in september 2017 in werking is getreden, zijn uitvoeringsregelingen opgesteld in 2021. Hiervoor is een Interdepartementale Werkgroep Wet op de Jaarrekening ingesteld voor een periode van één jaar, lopende van 1 februari 2021 tot en met 31 januari 2022. De ingangsdatum van deze Wet is vooruitgeschoten. Grote ondernemingen moeten vanaf de verantwoording 2021 voldoen aan de Wet op de Jaarrekening waaronder de IFRS standaarden. Middelgrote ondernemingen moeten vanaf de verantwoording 2022 voldoen aan de Wet. Daarnaast is in de wetgeving voorzien dat instellingen vrijstelling kunnen krijgen voor het voldoen aan het IFRS deel van de Wet. Hiervoor is een toetsingskader opgesteld.

Deze nieuwe wet moet ervoor zorgen dat bedrijven hun jaarverslagen openbaar maken. Ook wordt in deze wetgeving geregeld welke grondslagen moeten worden toegepast bij het opstellen van de jaarverslagen. Met de jaarverslagen wordt inzichtelijk voor het boekjaar welke opbrengsten zijn gegenereerd, welke kosten zijn gemaakt en hoe het vermogen zich heeft ontwikkeld. Dit biedt input voor het voeren subsidiebeleid en het beleid omtrent vermogensvorming bij Staatsbedrijven.

Herstructurering Staatsschulden

Mede vanwege de slechte financiële economische omstandigheden in het land heeft de overheid in oktober 2020 bekend gemaakt dat er een hervormingsprogramma doorgevoerd zal worden waarbij een onderdeel van dit programma het beheersbaar maken van de overheidsschuld is. In dat kader heeft de overheid een herstructurerings traject ingezet waarbij onderhandelingen zijn gestart met zowel binnen- als buitenlandse crediteuren. In lijn met dit traject zijn betalingen die tijdelijk on hold gezet tot het moment er een overeenkomst bereikt wordt tussen de staat en de crediteur. Tegen het eind van 2021 waren een aantal binnenlandse schulden geherstructureerd ofwel afgewikkeld terwijl het traject bij de buitenlandse schuld in volle gang is. Conform afspraak met het IMF wordt alleen van de multilaterale crediteuren de schuldenlast betaald. Op 22 juni 2022 zijn bilaterale schulden met en zonder staatsgaranties aan Ned., Frankrijk, Israël en Italië herschikt. De onderhandelingen met de internationale obligatiehouders, China en India worden voortgezet. De regering is thans bezig de schulden aan de CBvS te herschikken.

De Staatsschuld wordt beheerd door het Bureau voor de Staatsschuld. Het Bureau voor de Staatsschuld is een rechtspersoon, met als hoofddoel het voeren van een efficiënt beheer van de Staatsschuld. Het Bureau is bij Wet ingesteld, middels de "Wet op de Staatsschuld" van 19 maart 2002 (SB 2002 no. 27) (artikel 14) laatstelijk gewijzigd bij wet van 30 september 2020. Deze wet en de wijzigingen hierop bevat de bepalingen inzake het vestigen, het delgen en het beheer van schuldverplichtingen ten laste van de Staat. Het Bureau voor de Staatsschuld wordt bekostigd vanuit de begroting van het Ministerie van F&P/Directoraat Financiën. Uitgaven uit hoofde van de staatsschulden zoals de jaarlijkse aflossings- en renteverplichtingen,

worden betaald ten laste van de begroting van het Ministerie van F&P/Directoraat Financiën. Het College van Beheer houdt toezicht op de taakuitoefening van het Bureau.

Invoering BTW per 1 januari 2023

De wetgeving is in 2021 voorbereid en is op 30 augustus 2022 goedgekeurd door het parlement. De implementatie van deze wet moet bijdragen aan gezonde overheidsfinanciën. Momenteel wordt hard gewerkt aan het gereed krijgen van de Belastingdienst voor het uitvoeren van deze nieuwe wet. Dit gebeurt met ondersteuning van Cartac en een extern bureau.

Betalingsachterstanden ingelopen

De omvang van deze achterstanden is nog niet met in volle omvang bekend is bij de Staat. Een audit wordt momenteel uitgevoerd door een extern bureau die hierover meer zekerheid moet geven.

Ondanks dat de Staat nog bezig is met de schuldhierstructurering heeft zij buitenlandse aflossingen gedaan. Deze aflossingen zijn voornamelijk aflossingen van multilaterale leningen waaronder de IDB, IsDB en betalingen aan de binnenlandse schuldeisers onder andere aan de banken en aannemers voor infrastructurele werken.

Achterstallige betalingen kunnen worden onderscheiden in facturen waar al reçu's voor zijn opgemaakt en waar nog geen reçu's van zijn. Als er al reçu's zijn opgemaakt wilt dit zeggen dat al is vastgesteld dat de dienstverlening door de leverancier is geleverd en dat recht bestaat om betaald te krijgen.

Voor de achterstanden waar nog geen reçu's van zijn opgesteld moet eerst komen vast te staan dat de diensten rechtmatig zijn geleverd en niet al betaald zijn geworden in het verleden.

Er zijn nog achterstallige contributieverplichtingen aan internationale organisaties daterend vanaf 2003. Het gaat om circa 118 internationale organisaties. Van deze achterstallige bedragen wordt nog een inventarisatie gemaakt gericht op behoud lidmaatschap en toegevoegde waarde van deelname aan de diverse organisatie.

Stopzetting monetaire financiering geformaliseerd

De Minister van F&P heeft in juli 2021 een MOU ondertekend met de Governor van de Centrale Bank van Suriname inzake beëindiging van monetaire financiering. Dit betekent dat vanaf de ondertekening van de MOU er geen voorschotten verstrekt mogen worden door de Centrale Bank van Suriname aan de Staat. Als de overheid geld nodig heeft dient zij hiervoor financiering te zoeken op de geld- en kapitaalmarkt. Inmiddels is de nieuwe Bankwet goedgekeurd door DNA. Artikel 47 van deze wet voorziet in het verbod op monetaire financiering tot eind 2024. Na die datum mag monetaire financiering wel, doch slechts in uitzonderlijke noodsituaties en na verkregen machtiging door DNA.

Rentiedollars beschikbaar voor import en reserve

Vanwege de schaarste aan dollars is vanaf 1 maart 2021 voor exporteurs een verplichting tot afdracht van 30% van de exportinkomsten in US-dollars. Ook voor cambio's geldt de afdracht plicht. Met deze maatregel heeft de overheid de rentiedollars beschikbaar gesteld aan:

- De Centrale Bank van Suriname (ten behoeve van de Internationale Reserves); Daarmee wordt voldaan aan de minimale vereisten die gesteld worden aan deze reserves. Dit zal zich vervolgens vertalen in een stabielere munteenheid;
- De importeurs (import van basisgoederen, medicamenten en brandstof). Door de importeurs te voorzien van voldoende USD is veiliggesteld dat prijzen van basisgoederen redelijk blijven en dat voldoende medicamenten beschikbaar zijn. Ook de brandstofprijzen zijn hierdoor voor de bevolking op een redelijk niveau gehouden. Na het loslaten van de wisselkoers in juni 2021 heeft de allocatie van de vreemde valuta niet meer plaats gevonden omdat van schaarste geen sprake meer was en importeurs dollars konden kopen op de valutamarkt.

Beleid ten aanzien van vrijstelling belastingen

Binnen de Belastingdienst zijn verschillende initiatieven om de inning van belastingen te verbeteren. Een onderdeel hiervan is de inning van de invoerrechten. Herhijken van het beleid aangaande vrijstellingen ten

aanzien van invoerrechten heeft hierin een belangrijke bijdrage. Daartoe zal de Minister van F&P een beleidsplan opstellen. Ten tijde van het opstellen van dit jaarverslag 2021 is reeds een Beleidsnota 'Reducerende maatregelen vrijstellingen bi invoer van goederen, opgesteld. Een aantal wetswijzigingen zijn in voorbereiding waaronder de Douanewet de investeringswet en de BTW. Ook zijn enkele maatregelen voorgesteld die op relatief korte termijn kunnen worden uitgevoerd (laaghangend fruit). Als concrete doelstelling is geformuleerd dat met een reductie van de vrijstellingen SRD 364 miljoen moet opleveren. Dit bedrag vloeit ook voort uit het IMF programma. In 2022 is gestart met de uitvoering van dit beleid.

Bij het opstellen van het beleid ten aanzien van inning van belastingen wordt in het besluitvormingsbewijs over de uitvoering afgestemd met de Belastingdienst.

1.3 Personeel

Samenstelling

Het personeelsbestand van het Directoraat Financiën telt 438 personeelsleden. In 2021 zijn 12 personeelsleden overgeplaatst vanuit andere ministeries.

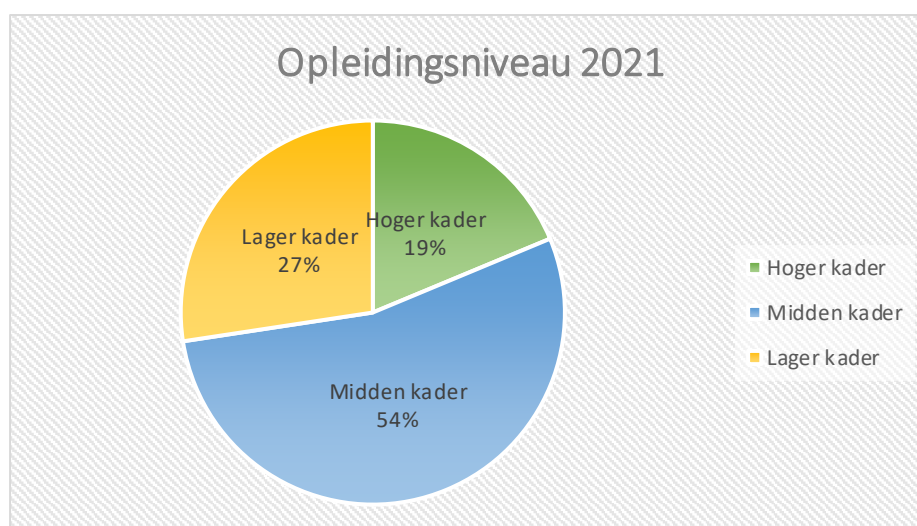
Personeelsbestand 2021:

Directoraat Financiën	426
Nieuw in dienst en overplaatsingen	12
Totaal 2021	438

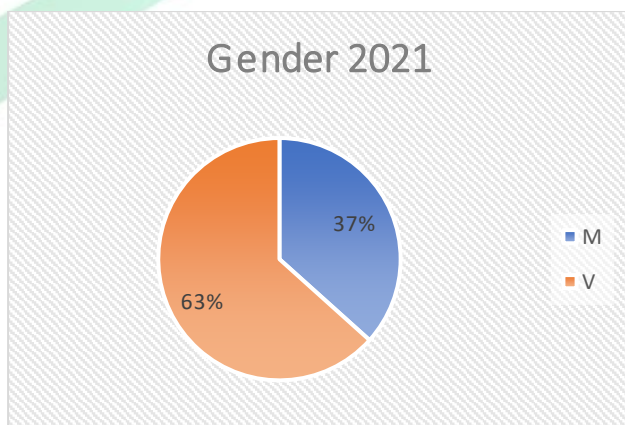
In onderstaande tabellen is een nadere specificatie van de instroom, doorstroom en uitstroom gegeven.

INSTROOM		DOORSTROOM		UITSTROOM	
Nieuw in dienst	0	Bevorderingen		Ontslag	
Overplaatsing van andere Ministeries	12	Hoger kader functies (sch. 09 ≥)	26	Ontslag wegens plichtsverzuim	1
Totaal instroom	12	Midden kader functies (sch. 07-08)	11	Ontslag op eigen verzoek	3
		Lager kader functies (sch. 03-06)	1	Totaal	4
		Totaal doorstroom	38		
		Jubilarissen 2021		Pensioen	
		25 jaar ambtsjubileum	6	Pensioengerechtigde leeftijd	15
		30 jaar ambtsjubileum	25	Vervroegd pensioen	1
		35 jaar ambtsjubileum	7	Totaal	16
		40 jaar ambtsjubileum	1		
		Totaal jubilarissen	39	Overleden in 2021	2

De verhouding naar gender geeft weer dat ruim 63% van het personeel, vrouw is en 37% man. Het hoger kader bestaat voor 75% uit vrouwen.

	Hoger kader	Midden kader	Lager kader	
Man	20	77	65	162
Vrouw	62	159	55	276
	82	236	120	438

Ontwikkeling medewerkers

Om de doelstellingen van het Directoraat te bereiken zijn naast een strategie, structuur, cultuur en middelen ook mensen (kader) nodig. Ter optimalisering van de werkzaamheden worden trainingen georganiseerd door de overheid of door ontwikkelingspartners met wie er relaties worden onderhouden zoals de IMF. Deze trainingen zorgen ervoor dat het aanwezig kader extra technieken wordt aangereikt voor het uitvoeren van het begrotingsbeleid. Daarnaast zijn ook trainingen als Excel en trainingen in de Nederlandse taal verzorgd zoals schrijfvaardigheid, spelling en taalvaardigheid gevolgd door medewerkers.

2. Directoraat Belastingen

2.1. Algemeen

Het Directoraat Belastingdienst is verantwoordelijk Het Directoraat Belastingen is verantwoordelijk voor de uitvoering van de belasting- en douanewetgeving. De uitvoering resulteert tot o.a. de heffing en inning van belastingen.

De directeur heeft de beschikking over een organisatie met een aantal gespecialiseerde éénheden te weten:

1. De Inspectie der Directe Belastingen;
2. De Inspectie der Invoerrechten en Accijnzen (Douane);
3. De Inspectie Omzetbelasting;
4. Het Ontvangkantoor der Directe Belastingen;
5. Het Ontvangkantoor der Invoerrechten en Accijnzen.

Deze taken zijn onderdeel van de taken van het Ministerie van F&P zoals geregeld in de gewijzigde artikel 12 van het Staatsbesluit Taakomschrijving Departementen 1991, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 191. De gewijzigde artikel 12 van dit Staatsbesluit is als bijlage 1 opgenomen.

COVID-19 pandemie leidt tot derving belastinginkomsten

Ook de COVID-19 pandemie die in maart 2020 Suriname trof, heeft geleid tot grote derving van belastinginkomsten voor de Staat; immers verschillende bedrijven moesten door de genomen maatregelen van de overheid sluiten of waren beperkt open, waardoor er minder omzet werd behaald met als gevolg minder belastingafdracht.

2.2 Geleverde prestaties

De programma's die in 2021 zijn uitgestippeld zijn deels uitgevoerd. Aan de kantoorgebouwen en dienstwoningen zijn geen renovaties verricht. Dit komt omdat er geen kasrecu's meer mogen worden uitgegeven, zonder een duidelijk plan. De dienstwoningen zouden in eerste instantie door het eigen technisch personeel worden aangepakt. Echter is gebleken dat dit uitbesteed moest worden, omdat de werkzaamheden buiten de expertise valt.

Over Capaciteitsopbouw kan gezegd worden dat er een aantal opleiding reeds voor 2021 gestart waren, en door de Covid-19 pandemie op een laag pitje door werden verzorgd. De lessen zijn deels middels Zoom verzorgd.

In 2021 is reeds gestart met het aantrekken van technisch kader en instituten om te helpen aan de belastinghervormingen. Hierbij trainen consultants het eigen personeel zodat zij hun rol goed kunnen vervullen.

Het vernieuwen en onderhouden van douane apparatuur op de Jules Sedney haven en Luchthaven Zanderij zijn zaken die in 2021 zijn opgepakt. Dit moet leiden tot hogere inkomsten voor de Staat.

Vanwege Covid-19 zijn een aantal geplande projecten uitgesteld. De bedoeling is de fiscale controlemogelijkheden uit te breiden zodra de mogelijkheid er is.

Invoering verhoging belastingvrije som in de loon- en inkomstenbelasting

De verhoging van de belastingvrije som in de loon- en inkomstenbelasting is op 29 december 2021 door het parlement goedgekeurd en is ingaan per 1 januari 2022. De solidariteitsheffing van 10% is vervallen. Het uitgangspunt hierbij is neutrale budgettaire impact.

Invoering BTW

Vorbereiding op de invoering heeft in 2021 geleid tot een conceptwet welke in DNA is besproken en na aanpassingen recentelijk op 30 augustus 2022 door is DNA aangenomen. Momenteel wordt gewerkt aan het organisatiegeraad maken van de Belastingdienst om uitvoering te geven aan de BTW. Er worden wekelijks sessies gehouden met belanghebbenden, technici, stakeholders, organisaties, etc, om een zo groot mogelijk draagvlak te krijgen.

2.3 Personeel

Samenstelling

Het Directoraat Belastingen telt momenteel 644 personeelsleden. Van de 644 medewerkers zijn 334 mannen en 297 vrouwen. Het directoraat telt momenteel 171 hoger kader, 406 middenkader en 59 lager kaderpersoneel.

Per dienst ziet het er als volgt uit:

Dienst	Her en	Dames	Tot pers.
Omzet Belasting	20	16	36
Inspectie Directe Belastingen	100	78	178
Inspectie Invoerrechten en Accijnzen	160	83	243
Ontvangkantoor Directe Belastingen	53	47	100
Ontvangkantoor Invoerrechten en Accijnzen	6	25	31
Directie Belastingen	8	48	56
Generaal Totaal	347	297	644

De verhouding naar gender geeft weer dat ruim 54% van het personeel, man is en 46% vrouw.

Ontwikkeling medewerkers

Om het niveau van de medewerkers op te krikken worden er trainingen verzorgd. Deze trainingen moeten ervoor zorgen dat het aanwezig kader van de nodige expertise wordt voorzien.

De trainingen die verzorgd zijn betreffen:

	Training	Periode
1	Kapbakhoudersopleiding	2019-2022
2	Opleiding tot junior controleambtenaar	2019-2022
3	Opleiding tot senior controleambtenaar	2019-2022
4	Opleiding tot Aanslagregelaar	2019-2022
5	Computertrainingen Exel Basis	2021

3. Directoraat Planning & Ontwikkelingsfinanciering

3.1. Algemeen

Het Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering (PLANOF) vervult een faciliterende en coördinerende rol bij de beleidsformulering en de fondsenwerving via ontwikkelingspartners en internationale financieringsinstellingen. Deze taken zijn onderdeel van de taken van het Ministerie van Financiën & Planning zoals geregeld in de gewijzigde artikel 12 van het Staatsbesluit Taakomschrijving Departementen 1991, laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 191. De gewijzigde artikel 12 van dit Staatsbesluit is als bijlage 1 opgenomen.

Hierbij wordt gebruik gemaakt van twee uitvoeringsorganisaties namelijk de Stichting Planbureau Suriname en de Stichting Algemeen Bureau voor de Statistiek. Deze instellingen worden bekostigd/gefinancierd ten laste van de begroting van het Ministerie van F&P/Directoraat van Planning en Ontwikkelingsfinanciering. De producten die deze uitvoeringsorganisaties leveren zijn input voor het Directoraat PLANOF.

Bedrijfsvoering onder COVID 19 pandemie

Evenals in het jaar 2020, is de COVID -19 pandemie in het jaar 2021 ook van invloed geweest op de werkzaamheden van het Directoraat PLANOF. Het Directoraat is in 2021 met enkele Covid-19 cases geconfronteerd onder personeelsleden. De werkzaamheden zijn op basis van een roulatieschema uitgevoerd met in achtname van de uitgevaardigde Covid-19 protocollen. Het thuiswerken heeft ook enige uitdagingen met zich meegebracht, daar niet elk personeelslid beschikt over alle faciliteiten om adequaat de virtuele vergaderingen bij te wonen. Ondanks de beperkingen heeft het Directoraat gepoogd de bedrijfsvoering zoveel als mogelijk voor te zetten, aangezien de afhandeling van financiële transacties via de internationale financieringsinstelling geschiedt.

Focus

Naast het identificeren van financieringsbronnen en de mobilisatie van fondsen voor projecten, wordt de nodige aandacht ook gegeven aan een effectieve uitvoering van projecten en programma's. Net als in 2020 is de realisatiegraad van de uitvoering van een aantal projecten in het jaar 2021 ook laag te noemen. Hiervoor zijn uiteenlopende redenen die zowel binnen als buiten de invloedssfeer liggen van de uitvoerende instanties. De COVID pandemie alsook de zwakke uitvoeringscapaciteiten bij de verschillende uitvoerende ministeries/ instanties zijn hier met name de oorzaak van. Aan de beperkende factoren wordt in goede coördinatie met het vakministerie en de internationale organisaties aandacht besteed. Samen met het Bureau voor het Herstelplan zijn trainingen georganiseerd op het gebied van het opstellen van projectdossiers, monitoring en coördinatie en evaluatie. Ook zijn er verschillende deskundigen beschikbaar gesteld door de internationale organisaties die aangetrokken kunnen worden door de uitvoerende instanties ter ondersteuning van een effectievere uitvoering van projecten.

Effecten COVID-19 pandemie op projectrealisaties

De beperkte uitvoeringscapaciteit en de heersende pandemie hebben er mede toe geleid dat de uitvoering van de projecten traag verloopt, waardoor de realisatiegraad laag is. Om de realisatiegraad op te voeren is de monitoring geïntensiveerd door meer overleg momenten in te voeren met de vakministeries en uitvoerende instanties. Tevens wordt met de ontwikkelingspartners de portfolio van de ontwikkelingsprojecten meerdere keren besproken.

3.2. Geleverde prestaties

Ontwikkelingsfinanciering maximaal inzetten

In 2021 wordt de herstelfase in Suriname voortgezet. Ten behoeve van het herstel worden verschillende ontwikkelingsprogramma's voortgezet en/of geïdentificeerd. Er wordt gewerkt aan effectieve benutting van de beschikbare middelen ten behoeve van de financiering van ontwikkelingsprojecten, waarbij reguliere monitoring en evaluatie een belangrijk onderdeel vormen. Het nationaal ontwikkelingsprogramma vormt de leidraad bij de samenwerking met de verschillende internationale en regionale financieringsinstellingen voor

financiële en technische ondersteuning. Mede in dit kader zijn diverse samenwerkingsovereenkomsten aangegaan, in de vorm van leningen alsook schenkingen om diverse prioriteits-sectoren verder te ontwikkelen, met onder andere de Inter Amerikaanse Ontwikkelingsbank (IDB), de Wereldbank (WB), de Caribbean Development Bank (CDB), de Agence Française de Développement (AFD), de Islamic Development Bank (IsDB), de Europese Commissie (EC), het OPEC Fund for International Development (OFID).

Uitvoering Herstelplan

Om uitvoering te geven is een Implementatie Unit voor het Herstelplan (IUHP) ingesteld, en er wordt hard gewerkt aan de implementatie, van de 184 maatregelen en projecten, die daarin aangegeven zijn. De voortgang wordt nauwlettend gemonitord en op reguliere basis besproken met de ministers en hun team om knelpunten die de implementatie in de de weg staan weg te nemen. Er zijn facilitators aangetrokken om te begeleiden daar waar nodig. In 2021 is een groep medewerkers van de ministeries getraind en begeleid om projectdossier te schrijven. Dit moet ervoor zorgen dat vakministeries in staat zijn om zelf projectdossiers op te stellen voor de projectvoorstellen waarvoor financiering wordt gevraagd.

Ter verbetering van het algehele planapparaat is onder meer overleg geweest tussen de IUHP, het Directoraat PLANOF, SPS en de monitoringsunit van het kabinet van de President. Deze coordinatie heeft tot gevolg dat alle HP projecten thans in de SPS database zijn opgenomen en de toegankelijkheid van die database is vergroot.

De maatregelen per beleidsgebied zoals opgenomen in het Herstelplan 2020-2022 zijn in onderstaande tabel aangegeven. Hierbij is tevens aangegeven wat de status is van deze maatregelen.

Tabel aantal maatregelen per beleidsgebied– gestart – afgerond **(t/m december 2021)**

Maatregelen groep	Aantal	In voor-bereiding	In uit-voering	Voltooid
3.1 Fiscale en monetaire maatregel	42	7	18	17
4.2 Maatregelen sociaal vangnet	13	1	2	9
4.3 Stimulering productie	24	2	21	0
4.4 Ondersteuning productie	31	2	29	0
4.5 Versterking instituten	31	8	20	0
4.6 Versterking sociale sector	38	4	32	0
	179	24	133	26
		13%	68%	14%

Verder zijn in het HP ook activiteiten opgenomen die een langere looptijd hebben dan de looptijd van het HP. Dit betekent dat deze activiteiten nog doorlopen na 2022.

Europese Unie (EU)

In het kader van de EU samenwerking is goedgekeurd het Suriname Meerjarig Indicatief Programma (MIP) 2021-2027 ter ondersteuning van investeringen in duurzaam bosbeheer. Suriname is als een van de weinige landen in de regio in aanmerking gekomen voor dit eigen meerjaren steunprogramma, het Multi Annual Indicative Programme (MIP) van de Europese Unie.

De prioritaire sector is 'EU-Suriname Forest Partnership' en het bedrag voor dit programma is € 13 miljoen in de vorm van een schenking.

De hoofdcomponenten van het MIP programma zijn:

-
1. Het verbeteren van de levensstandaarden van binnenlandse dorpsgemeenschappen middels het bieden van onder andere technische ondersteuning ten behoeve van een duurzame ontwikkeling van de houtsector alsook voor de Niet-Hout Bosproducten;
  2. Het doorvoeren van hervormingen ter verbetering van een verantwoord Bosbeheer;
  3. Het beschermen en herstellen van het Mangrovebos.

Er wordt veel aandacht gegeven aan capaciteitsversterking van alle betrokken actoren.

De uitvoering van dit nieuw programma ligt in handen van de Ministeries van Grondbeleid en Bosbeleid Bosbeheer (GBB) en Ruimtelijke Ordening en Milieu (ROM) en wordt gecoördineerd door het Ministerie van F&P.

In het jaar 2020/2021 is het MIP programma geformuleerd en zijn de nodige activiteiten uitgevoerd ter voorbereiding op de implementatie in 2022. De activiteiten richtten zich met name op de afstemming tussen de betrokken vakministeries en de EU inzake de hoofdcomponenten van het programma. De uitwerking van deze componenten vinden thans (2022) plaats met betrokken vakministeries.

Inter-American Development Bank (IDB)

Project: Fiscal Strengthening to Support Economic Growth Program (FISEG) gefinancierd met een lening van 40 miljoen USD.

De component 'Safety net for Vulnerable Populations Program' van USD 20 miljoen uit dit project is in 2021 afgerond. Dit bedrag was middels een addendum gealloceerd ten behoeve van de aanpak van de nadelige financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor kwetsbare groepen die door de COVID maatregelen getroffen zijn. Deze kwetsbare groepen hebben financiële ondersteuning ontvangen.

Caribbean Development Bank (CDB)

De Caribbean Development Bank (CDB) heeft in het kader van het Basic Needs Trust Fund (BNTF) 9 Programma een schenking van USD 800.000, - beschikbaar gesteld aan Suriname. Basic Needs Trust Fund (BNTF) is een ontwikkelingsprogramma dat wordt gefinancierd door Caribbean Development Bank (CDB) met een deel overheidsbijdrage. BNTF verbetert de toegang tot openbare basisdiensten voor arme gemeenschappen, op een duurzame en genderbewuste manier. BNTF maakt gebruik van een sociaal inclusief ontwikkelingsproces met behulp van participatieve methoden: leden van de gemeenschap uit specifieke gemeenschappen worden betrokken bij de beoordeling en prioritering van gemeenschapsontwikkeling. Het programma wordt in cyclussen uitgevoerd. De 9de Cyclus van het BNTF bevindt zich in een afrondende fase en wordt uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van F&P in nauwe samenwerking met de desbetreffende uitvoerende instanties. Van de vijf sub projecten zijn reeds drie sub-projecten uitgevoerd:

1. Renovatie 6 overheidscrèches;
2. Van grassroot tot ondernemer: verbeteren van vaardigheden en kansen op de arbeidsmarkt.
3. Ontwikkelen van een Beneficiary Information system (BIS); het systeem functioneert en wordt op de bijkantoren geplaatst.

De tiende cyclus van het Basic Needs Trust Fund programma is op 27 augustus 2021 getekend, waarvan het schenkingsbedrag USD1.575.366 bedraagt met een eigen overheidsbijdrage van USD 195.366. De nodige voorbereidingen vinden plaats voor het opstellen van de projectdossiers binnen de sectoren water, educatie en verbetering van leefomstandigheden van de lage inkomensgroep.

3.2 Personeel

Samenstelling

Het Directoraat PLANOF telt momenteel 39 personeelsleden, waaronder 2 inactieve ambtenaren. Van de 39 medewerkers zijn 6 mannen en 33 vrouwen. Het Directoraat telt momenteel 18 hoger kader, 12 midden kader en 9 lager kader personeel.

De verhouding naar gender geeft weer dat ruim 83% van het personeel, vrouw is en 17% man. Het hoger kader bestaat voor 94% uit vrouwen. Hieronder is een overzicht weergegeven van het personeelsbestand van het Directoraat.

Kader	Man	Vrouw	Totaal
Hoger	1	17	18
Midden	2	10	12
Lager	3	6	9
Totaal	6	33	39

Bron: personeelszaken Directoraat Planning en ontwikkelingsfinanciering

In 2021 was de instroom van medewerkers 6 en de uitstroom 1. Het aanwezig hoger/academisch personeel draagt zorg voor de uitvoering van de programma's of projecten welke voornamelijk tot stand zijn gekomen uit de samenwerking met de ontwikkelingspartners.

Ontwikkeling medewerkers

Om de doelstellingen van het Directoraat PLANOF te bereiken zijn naast een strategie, structuur, cultuur en middelen ook mensen (kader) nodig. Ter optimalisering van de werkzaamheden worden kadertrainingen georganiseerd door de overheid of door ontwikkelingspartners met wie er relaties worden onderhouden. Deze trainingen zorgen ervoor dat het aanwezig kader extra technieken wordt aangereikt voor de formulering-, uitvoering-, en monitoring van het beleid en de projecten.

In 2021 zijn medewerkers van PLANOF wederom in de gelegenheid gesteld om diverse trainingen te volgen. De trainingen die verzorgd zijn betreffen:

No	Training	Periode
1	Training 'Publiek Financieel Management	januari 2021
2	Training on the financial and contractual procedures in the framework of the 11th EDF	januari 2021
3	Training Project Management	februari 2021
4	Training Business English	maart 2021
5	Training Project plannen beoordelen	april 2021
6	Training on integrating climate related financial risks in the Eastern Caribbean	maart – oktober 2021
7	Nederlands vaardigheid	december 2021 – augustus 2022
8	Certified Public-Private Partnerships (P3s) Professional training	maart – augustus 2021

Bron: Pesoneelszaken Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering

Bijlagen

Bijlage 1 Besluit Taakomschrijving Departementen 1991

Artikel 12

1. Voor het MINISTERIE VAN FINANCIËN EN PLANNING worden de bijzondere taken als volgt omschreven:

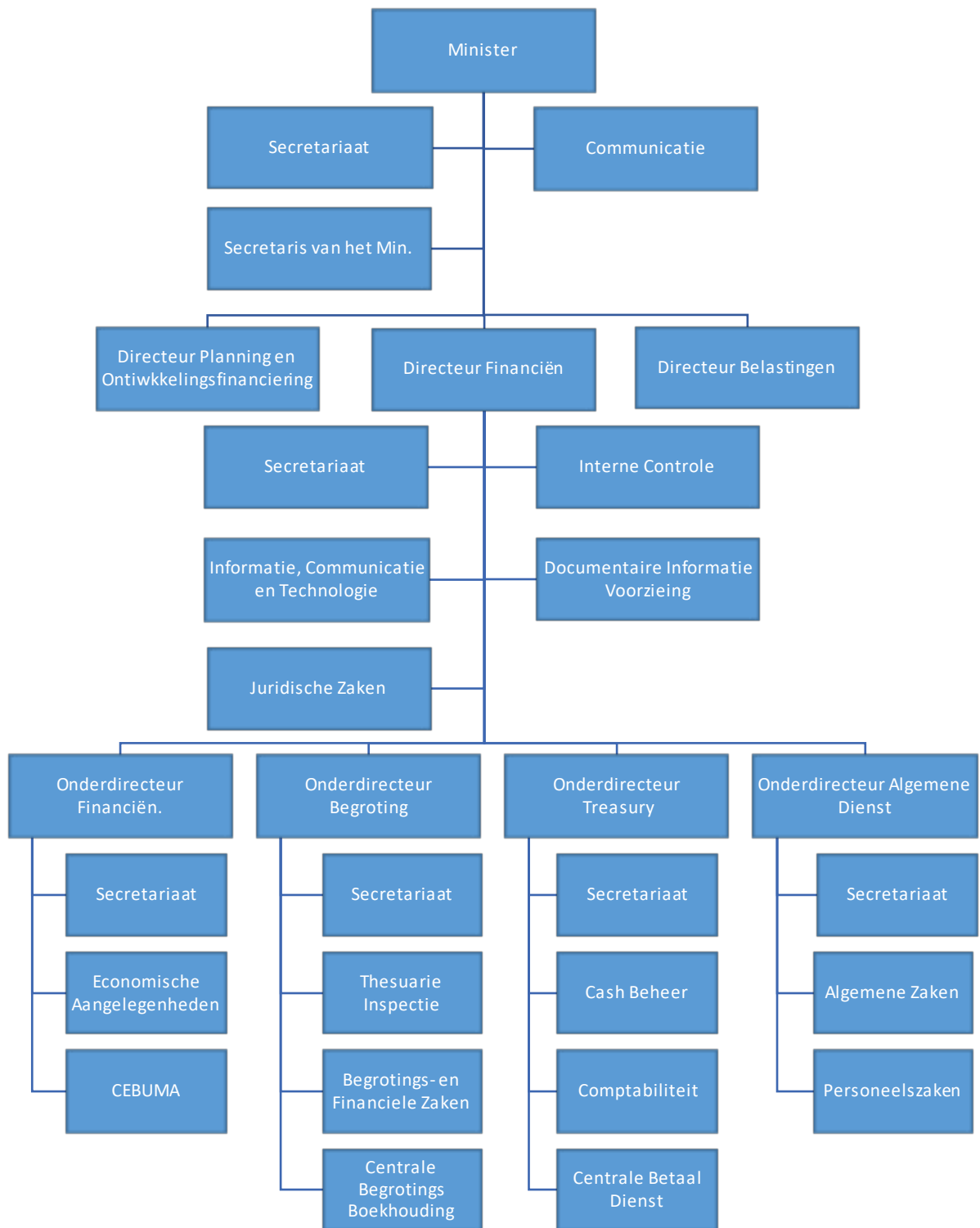
De zorg voor:

- a. het algemeen financiële en monetaire beleid en het verzekeringswezen, alsmede de zorg voor de circulatie van munten en muntbiljetten;
- b. het aanwerven en het beheer van fondsen die voor de uitvoering van ontwilddoelingsprojecten ter beschikking zijn gesteld;
- c. de bevordering van de financiering van ontwikkelingsplannen, projecten en programma's op basis van toetsingscriteria danwel haalbaarheidsstudies;
- d. het vertegenwoordigen van Suriname bij internationale fiscale en monetaire zaken, en bij instanties voor planning en ontwikkelingsfinanciering;
- e. aangelegenheden van deviezen-politieke aard, het een en ander in samenwerking met het Ministerie van Economische Zaken, Ondernemerschap en Technologische Innovatie,
- f. het aangaan van leningen, de uitgifte van schatkistbiljetten en promessen, alsmede de uitgifte van staatsgaranties;
- g. het beheer van de staatsschuld en het beleid ter zake vestigen van geldelijke schuldverplichtingen;
- h. het algemeen beheer van alle staatsgelden waaronder leningen en schenkingen en het toezicht op de richtige besteding daarvan;
- i. de aangelegenheden betreffende de staatsbegroting en het algemene begrotingsbeleid;
- j. rekening en verantwoording van staatsgelden;
- k. de investering of herinvestering van staatsgelden;
- l. de financiële belangen van de staat bij financiële en andere instellingen, waarin de staat een financieel belang heeft, dan wel de vertegenwoordiging van de staat in alle gevallen waarin deze deelneemt in het aandelenkapitaal van financiële instellingen;
- m. de nationale loterijen;
- n. de inrichting en controle op de financie administratie van de staat;
- o. het toezicht op de staatsbanken, alsmede het volkskredietwezen en de pandhuizen,
- p. de heffing van zegelrecht en andere wettelijk geheven rechten en het toezien op een richtige inning daarvan;
- q. het postwezen;
- r. het toezicht op de naleving van het deviezenregiem inzake vergunningen voor invoer, uitvoer en doorvoer van goederen danwel diensten;
- s. het algemeen fiscaal beleid;
- t. de heffing en inning van directe en indirecte belastingen en andere rechten;
- u. de vaststelling der invoerrechten en accijnzen;
- v. de belasting-accountantsdienst;
- w. het investeringsbeleid, het een en ander in samenwerking met daarvoor in aanmerking komende ministeries,
- x. de studie en analyse van macro-economische grootheden, als grondslag voor de opstelling van nationale, regionale en sectorale plannen voor de lange-, middellange- en korte termijn;
- y. de planfinanciering;
- z. de technische samenwerking en overige voorzieningen met betrekking tot de planuitvoering,
- aa. het statistiekwezen;
- bb. de centrale coördinatie van alle externe financiering die de ontwikkeling ondersteunen, hetzij middels leningen, schenkingen of goederen,

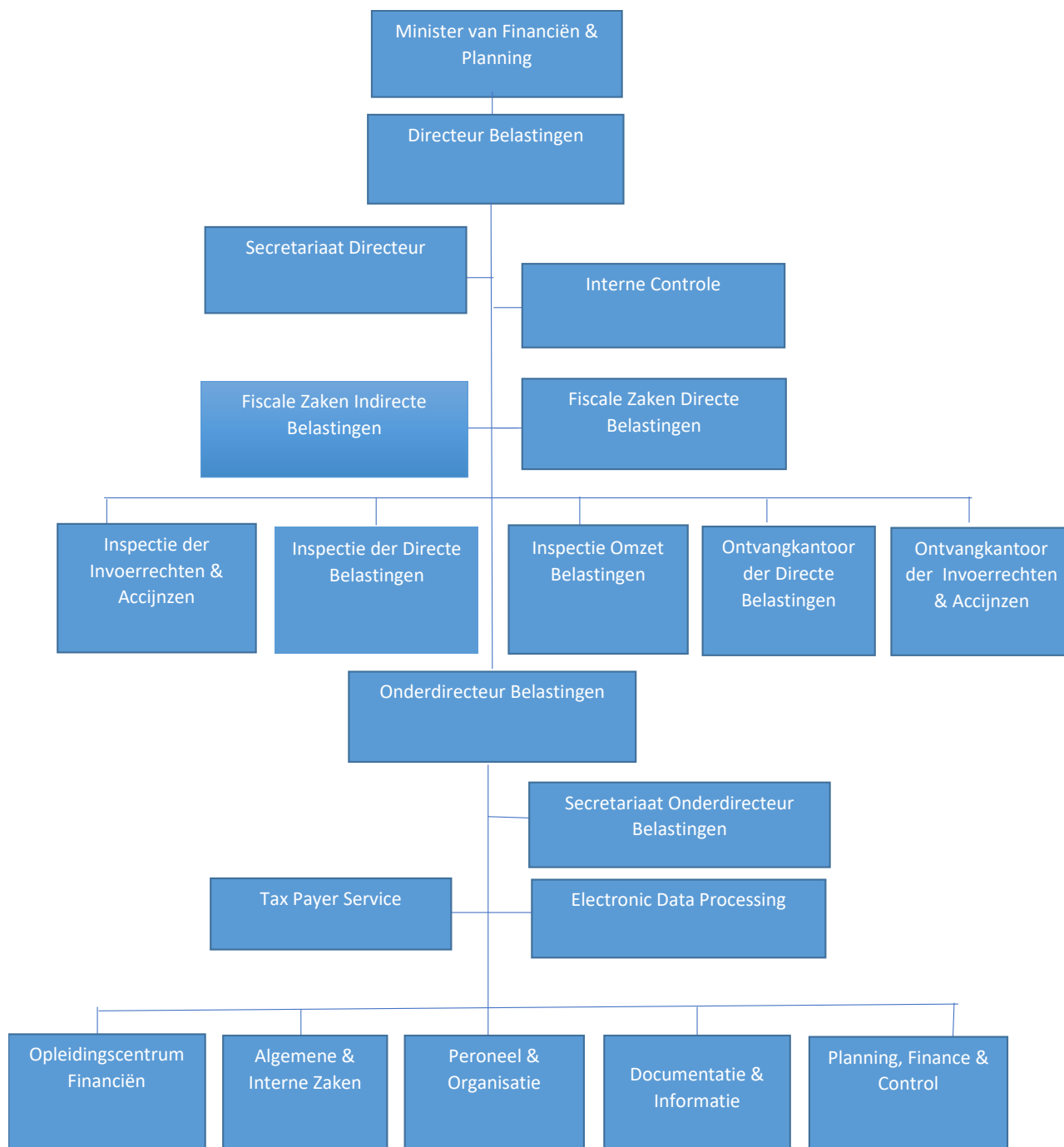

-
- cc. de monitoring en evaluatie van de ontwikkelingsprogramma's en projecten in samenwerking met de ministeries;
  - dd. de coördinatie van de nationale ontwikkelingsplanning op lange, middellange en korte termijn op basis van het nationaal ontwikkelingsbeleid en in nauwe samenwerking met de overige ministeries en niet staatsactoren, en
  - ee. de integratie van de sectorale en regionale plannen en programma's in het nationaal plan.
2. Dit ministerie is tevens belast met de zorg voor alle direct of indirect met de in het voorgaande lid genoemde aangelegenheden in verband staande onderwerpen, voor zover niet bijzonderlijk aan een ander ministerie opgedragen.

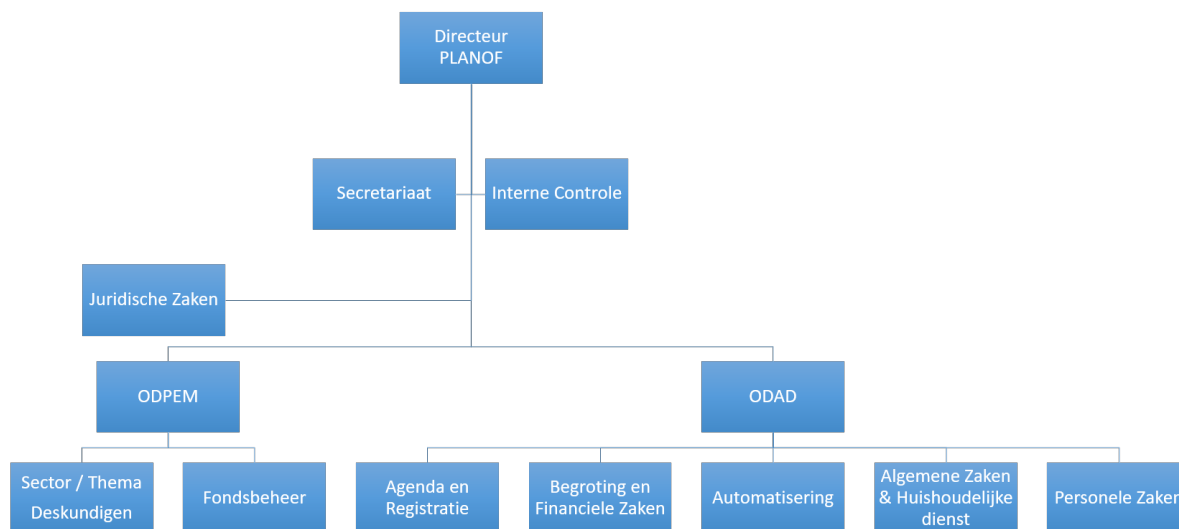
Bijlage 2 Organogram Directoraat Financiën

Bijlage 3 Organogram Directoraat Belastingen

Organisatiestructuur Directoraat Planning en Ontwikkelingsfinanciering

TAKEN VAN HET BUREAU VOOR DE STAATSSCHULD

Artikel 15

Onder de verantwoordelijkheid van de Minister, heeft het Bureau het operationeel beheer van de Staatsschuld tot taak, welke taak omvat:

- a. het ontwikkelen en uitwerken van de strategie voor het schuldbeheer van de Staat, afgestemd op de Staatsbegroting;
- b. het voeren van de centrale administratie van de Staatsschuld in de meest ruime zin, waaronder mede het aanbieden van de in artikel 6 lid 1 bedoelde schulddocumenten ter registratie aan de Rekenkamer;
- c. het verzorgen van uitgaven van staatsleningen en schatkistpapier door middel van openbare inschrijvingen;
- d. het verrichten van geld- en kapitaalmarktoperaties inzake schatkistpapier;
- e. het verrichten van betalingen van renten en aflossingen in het kader van de

II

---

schuldendienst van de Staatsschuld, en de nakoming van andere met de Staatsschuld samenhangende verplichtingen;

- f. het houden van schuldregisters en rekeningenstelsels betreffende de Staatsschuld overeenkomstig voorschriften bij wet, en het vervullen van de daarbij nodige verrichtingen, waaronder de afgifte van fysieke documenten als bewijs van inschrijving;
- g. het zorgdragen voor de informaticasystemen inzake de Staatsschuld;
- h. het samenstellen van de documenten voor de verantwoordingen bedoeld in artikel 7;
- i. het verzorgen van publicaties over de Staatsschuld, waaronder die voorgeschreven in artikel 8 lid 1.

ADVIESBEVOEGDHEID VAN HET BUREAU

Artikel 16

Het Bureau dient de Minister gevraagd en ongevraagd van advies terzake van al hetgeen in verband staat of samenhangt met het vestigen, delgen en beheer van de Staatsschuld.